

Miljö- och energidepartementet
Regeringskansliet
m.registrator@regeringskansliet.se

Konsumentföreningen Stockholm vill lämna följande synpunkter på Naturvårdsverkets förslag ”Minskad förbrukning av plastbäckassar” Ärendenr NV-08250-15

För att vi konsumenter ska ändra beteende och återanvända våra kassar istället för att ständigt köpa eller erhålla nya, är det viktigt att föreslagen avgift för bäckassarna tas ut direkt av konsumenterna.

Konsumentföreningen Stockholm (KfS) anser att en rejäl avgift ska tas ut för samtliga bäckassar som används inom dagligvaru- och detaljhandeln. I direktivet ryms endast att ta ut en avgift för tunna plastbäckassar, se definition i Naturvårdsverkets (NV) rapport. Vi förordar en avgift på samtliga bäckassar, även bäckassar i andra material som exempelvis papper. Detta för att minska risken för att handeln väljer andra material så att den totala användningen av bäckassar inte minskar eller endast minskar marginellt.

KfS anser vidare att avgiften på bäckassarna bör vara diversifierad så tillvida att bäckassar som är mindre dåliga för miljön gynnas med en lägre avgift. Som grund för de diversifierade avgifterna bör en livscykelanalys inklusive återvinnings och/eller energisteget genomföras av de vanligaste bäckassarna som finns och kan komma på den svenska marknaden. Analysen bör genomföras av ett neutralt institut utan koppling till vare sig plast- eller pappersbranschen och utgå från svenska förhållanden.

Ett exempel där vi skiljer oss från andra länder är att det i Sverige inte finns många storskaliga varmkomposteringsanläggningar. Vi tillverkar i stället biogas av matavfall, gödsel och annat ”kompostmaterial”. De så kallade komposterbara kassarna av till exempel majsstärkelse enligt [EU standard EN 13432](#) och som är så populära i andra länder, bryts inte ner av anaerob behandling i biogasanläggningar. Den plasten, liksom annan plast som hamnar i avfallet, måste skiljas ut innan rötningen. Detta för att plasten inte ska hamna med rötresterna på lantbrukarnas åkrar.

Avgiften ska gå till forskning, innovation och information

En grov uppskattning är att avgiften på bäckassar kan komma att generera 2 miljarder kronor per år. Det är en enorm summa som inte oavkortat kan tillfalla handeln.

Intäktsöverskottet av bäckasseavgiften anser vi ska gå till forskning och utveckling av metoder för att få in plastprodukter och material i den cirkulära ekonomin samt att utveckla plaster som är mindre dåliga för människor och miljö. Här diskuteras redan en tredje och fjärde generation plast gjord av råvaror som skogsrester (närodlad plast), tistel, alger, metan och koldioxid, men mycket utvecklingsarbete återstår för att få fram realiserbara storskaliga alternativ. För fakta, förslag och inspiration hänvisas till Ellen McArthur Foundations utmärkta rapport [New Plastic Economy - rethinking the future of plastic](#).

Mistras nya program [Plast i ett hållbart samhälle](#) vid Lunds Universitet är ett annat exempel på pågående forskning. Forskargruppen STEPS, Sustainable Plastics and Transition Pathways, ska under fyra år arbeta med nya tekniker och grön kemi för plastframställning, nya återvinningsbara plaster och långsiktigt hållbara industristrategier. Internationellt sker också mycket forskning på detta område. Mer forskning måste också ske kring gifter i plaster, hormonstörande ämnen med mera samt

om mikroplaster i hav och jord. Genom att använda avgiften på ett klokt sätt kan Sverige komma i framkant av den utveckling och innovation som behövs för att på ett hållbart sätt ta tillvara på plastens goda egenskaper.

Överskottet från bärkasseavgiften bör givetvis också finansiera informationskampanjer och aktiviteter riktade till konsumenterna för att öka återanvändning och återvinningsgraden av material. Mycket mer plast kan samlas in och plaståtervinningen är inte heller helt effektiv. Konsumenternas kunskaper om olika plastmaterial och fördelarna med att återvinna plast är alldeles för dålig. Vi förordar en större kampanj liknande ”Panta mera-kampanjen” som får ett brett genomslag i folklagren. Viss del av intäkterna kan också gå till att samla in plast och annat skräp som hamnat i naturen.

Hur överskottet av avgiften ska administreras och allokeras till olika värdefulla och effektiva projekt samt hur tillsynen ska ske överlåter vi åt andra att fundera över. I debatten framförs ibland att tillsynen kommer att bli ett jätteproblem. Det tror inte vi, den torde gå att organisera på ett kostnadseffektivt sätt.

I övrigt hänvisar vi till vår rapport, [”Vilken bärkasse är minst dålig för miljön?”](#) som vi sammanställde under våren 2016. Vårt svar på frågan är att det är en hopviktbar kasse som enkelt kan bäras med i väskan eller fickan och lätt kan användas många gånger.

Den minst dåliga bärkassen är den som aldrig har tillverkats.

Vänliga hälsningar

Louise Ungerth
Chef Konsument & Miljö
Konsumentföreningen Stockholm